

Oplegnotitie Energieverkenning Voorne-Putten

Deze oplegnotitie is bedoeld om de functie van de Energieverkenning Voorne-Putten in het RES-proces te duiden. Het advies van Feddes/Olthof is opgesteld om de gemeenten op Voorne-Putten van een eilandbreed landschappelijk perspectief op de energietransitie te voorzien, op basis waarvan zij de keuzes waar zij voor staan in het kader van de RES kunnen onderbouwen.

De gemeenten van Voorne-Putten werken sinds 2018 in de regio Rotterdam-Den Haag mee aan de ontwikkeling van een Regionale Energiestrategie (RES) en een bijbehorend Uitvoeringsprogramma. Dit ontwikkelproces wordt steeds concreter: dit voorjaar wordt een eerste concept van deze RES opgeleverd. De gemeenteraden hebben in juni en juli de gelegenheid om hun wensen en bedenkingen daarover kenbaar te maken. Met de input vanuit alle regiopartijen wordt de Concept-RES richting het einde van 2020 nader uitgewerkt tot een RES 1.0. Deze dient op 1 maart 2021 ingeleverd te worden aan het Nationaal Programma van de RES.

Als onderdeel van het proces van de RES is een Energieperspectief 2050 ontwikkeld. Dit perspectief schetst een mogelijk ruimtelijk-energetisch toekomstbeeld van de energievoorziening in de regio, met als belangrijkste vraag: hoe kan een betrouwbare, schone, betaalbare en veilige energievoorziening in 2050 in de regio Rotterdam- Den Haag er uit zien? En welke ontwerpprincipes kunnen en willen we hanteren om de energietransitie ruimtelijk in te passen? Hiervoor zijn in het voorjaar van 2019 inzichten opgehaald bij de gemeenteraden en algemeen besturen van de regiopartijen. Al deze inzichten hebben hun weg gevonden naar de ontwerpprincipes in het Energieperspectief 2050. Ook de gemeenteraden op Voorne-Putten hebben gereageerd.

Parallel aan het ontwikkelproces van de RES hebben de gemeenten van Voorne-Putten besloten om zich gezamenlijk voor te bereiden op de inpassingsvraagstukken die de energietransitie met zich mee gaat brengen. Dit vanuit het eilandbrede belang dat er een RES wordt opgesteld waarin een goede balans gevonden wordt tussen de ruimtelijke kwaliteit van het landschap, de opwekking van hernieuwbare energie, het versterken van een goed vestigings- en recreatieklimaat en het behoud van een productief agrarisch landschap. Landschapsarchitectenbureau Feddes/Olthof is gevraagd een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor ruimtelijke inpassing van de energietransitie in het landschap van Voorne-Putten. Waarbij het waarborgen van de kwaliteiten van het landschap centraal staat. De verkenning is opgesteld met betrokkenheid van vertegenwoordigers van de provincie Zuid-Holland, LTO, Stedin, de veiligheidsregio, DCMR, Energiecorporatie Voorne-Putten en Natuurlijk Voorne Putten.

Feddes/Olthof heeft in het voorliggende rapport de verschillende landschapstypologieën in het landschap van Voorne-Putten ontleedt en benoemt op basis daarvan de belangrijkste kwaliteiten. Onderscheid wordt gemaakt tussen landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en gebruikswaarden. Ook worden er toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap op het eiland benoemd, zoals verzanding en verzilting, maar ook (mogelijke) infrastructurele ontwikkelingen. Vervolgens is de ruimtelijke impact van de energietransitie in beeld gebracht. Feddes/Olthof heeft hierbij als uitgangspunt de ambitie van de gemeenten op Voorne Putten om in 2050 CO²-neutraal te zijn genomen.

De analyse van landschappelijke kwaliteiten, de ruimtelijke ontwikkelingen en de energie-opgave levert een aantal uitgangspunten en bouwstenen per landschapstype op. Hiermee wordt inzichtelijk

welke landschapstypen moeten worden ontzien en welke weer wel geschikt kunnen zijn voor inpassing van duurzame energie.

De verkenning eindigt met een landschappelijk advies van Feddes/Olthof over de inpassing van de energie-opgave in het landschap van Voorne-Putten. Het advies bouwt voort op de hoge landschappelijke kwaliteit van Voorne-Putten en de betekenis als eiland van rust en ontspanning in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Juist in deze verstedelijkte regio is een aantrekkelijk landschap steeds meer een voorwaarde voor een aantrekkelijke leefomgeving. Kerngedachte bij het advies is dat het nooit om energiewinning alleen gaat. Met het koppelen van duurzame energieopwekking aan investeringen in het landschap kan een sterker landschappelijk casco ontstaan dat in staat is om de energietransitie op Voorne-Putten in zich op te nemen.

De functie van het advies van Feddes/Olthof is primair om de gemeenten op Voorne-Putten van een eilandbreed landschappelijk perspectief op de energietransitie te voorzien, op basis waarvan zij de keuzes waar zij voor staan in het kader van de RES kunnen onderbouwen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om een onafhankelijk advies en geen vastgesteld beleid. Naast dit advies zijn meer aspecten van belang bij de ontwikkeling van de RES. Denk hierbij aan de technische en financiële haalbaarheid met het oog op de netinfrastructuur en businesscases, de economische waarde van het landschap (land- en tuinbouw, recreatie en toerisme, etc) en het bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak voor de wijze van inpassing van de energietransitie op Voorne-Putten. Het is aan de colleges en raden om, in samenspraak met de bevolking en andere belanghebbenden, hiertoe tot keuzes en besluiten te komen.